

Prítomní

za Ministerstvo hospodárstva SR:

Ing. Ján Marcin, MBA. - hlavný štátny radca,  
odbor palív a energetiky, sekcia energetiky  
Ing. Miroslav Petrus, PhD. - hlavný štátny radca,  
odbor palív a energetiky, sekcia energetiky  
(ďalej len „zamestnanci MH SR“)

za občianske združenie Elektrosmog a zdravie

Mgr. Petra Bertová Polovková  
Mgr. Ivo Balaj  
Mgr. Martin Krenický  
Ing. Agáta Kušnierová  
(ďalej len „členovia OZ“)

Zápis spísala Agáta Kušnierová

Na úvod Petra Bertová predstavila občianske združenie Elektrosmog a zdravie (ďalej OZ) s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré rieši také dopady rádiofrekvenčného elektromagnetického žiarenia, ktoré majú negatívny dopad na človeka. Okrem mnohých iných tém sa venuje aj problematike meradiel spotreby a PRVN. Konkrétne tých s rádiovým dátovým zberom, správcovia bytových domov to označujú ako diaľkový odpočet.

Meradlá a PRVN rôznych značiek vysielajú údaje z jednotlivých bytov v krátkych intervaloch v rozmedzí 36 sekúnd až 4 minúty, čo je oveľa častejšie než je potrebné. Je to záťaž pre citlivé osoby v bytoch (napríklad deti, tehotné, seniori), pričom niektorí môžu mať posteľ blízko radiátora a hlavu blízko PRVN. Viacerí členovia OZ majú s týmto problémy. Táto problematika sa rieši na celom svete. Sú už aj rôzne súdne spory, ktoré povyhrávali ľudia napr. v USA, v Austrálii, v EÚ (príloha 3 doplnená po stretnutí). OZ je členom zastrešujúcej európskej organizácie *Európania za bezpečné pripojenia* (ESC-info.eu). V rámci ESC sú zdieľané informácie a aktivity týkajúce sa tejto problematiky. Napr. kolegyňa v Dánsku býva v bytovke, kde od každého radiátora im ide káblik do spoločnej antény na streche bytového domu, odkiaľ sa vysiela signál. Avšak na Slovensku sú zbernice na chodbách, čo pre byty v ich blízkosti **môže** byť elektrosmogová záťaž.

Petra Bertová uviedla ako prioritný dôvod stretnutia vyjednať, aby štát preukázal nákladovú neefektívnosť diaľkového odpočtu pre meradlá a PRVN v súlade s čl. 9c ods. 2 smernice EU 2012/27 o energetickej efektívnosti.

Stretnutie je pokračovaním doterajšej komunikácie, ktorá začala Infožiadost'ou ohľadom PRVN [www.elektrosmogazdravie.sk/ziadost-ohladam-prvn/](http://www.elektrosmogazdravie.sk/ziadost-ohladam-prvn/) s bodmi v skratke:

1. nákladová efektívnosť
2. odpočet raz mesačne
3. ochrana vlastníkov v pozícii spotrebiteľov

#### Ad. 1: nákladová efektívnosť

Členovia OZ poukázali na európsku smernicu o energetickej efektívnosti, ktorá ustanovuje výnimku z diaľkových odpočtov, ak „daný členský štát preukáže, že to nie je nákladovo efektívne“. (Príloha 1)

Členovia OZ chápali túto výnimku tak, že odmietnuť povinnosť inštalovania PRVN s **diaľkovým odpočtom** môže jedine štát ako celok. Preto sa opýtali zamestnancov MH SR, či by mohla Slovenská

republika preukázať a následne vyhlásiť, že diaľkový odpočet nie je nákladovo efektívny. Tým by sa umožnil demokratický výber vhodného odpočtu - ľudia by si mohli dobrovoľne zvoliť diaľkový odpočet, alebo aj vizuálny odpočet, ktorý podľa súčasnej legislatívy nebude možný po 1. 1. 2027.

Zamestnanci MH SR dali do pozornosti OZ, že v zmysle zákona 657/2004 má konečný spotrebiteľ preukázať nákladovú neefektívnosť diaľkového merania spotreby tepla. Podľa zamestnancov MH SR (spomína sa aj v ich odpovedi v liste) môže neefektívnosť preukázať aj vlastník: „*V EÚ aj v slovenskej legislatíve je umožnené podmieniť inštaláciu PRVN z technického alebo ekonomického hľadiska, podmienenú vypracovaním účelového energetického auditu s odôvodnením, prečo sa požadovaný PRVN nedá nainštalovať.*“

Martin Krenický poznamenal, že vlastníci bytov sú spotrebiteľmi (príloha 4 doplnená po stretnutí), a preto v zmysle pravidiel na ochranu spotrebiteľa nemôžu byť zaťažení dôkazným bremenom preukázania nákladovej neefektívnosti diaľkového odpočtu meradiel spotreby a PRVN. Členovia OZ namietali že čl. 9c smernice EU 2012/27 o energetickej efektívnosti nie je správne transponovaný do slovenských právnych predpisov (prílohy 1 a 2). Dôvodom nesprávnosti je, že podľa európskej smernice **štát** má preukázať energetickú neefektívnosť diaľkového odpočtu, avšak podľa slovenských právnych predpisov **vlastník budovy** má preukázať energetickú neefektívnosť diaľkového odpočtu, pričom vlastníkom budovy sú obvykle vlastníci bytov, ktorí sú spotrebiteľmi.

K tomu zamestnanci MH SR uviedli, že MH SR transponovalo uvedenú smernicu do našej legislatívy, pričom v na to určenej tabuľke, s rozsahom približne 350 strán, je doložené, ako je transponovaná každá jedna veta zo smernice. Pán Petrus sa vyjadril v tom zmysle, že legislatíva nedefinuje spôsob diaľkového odpočtu, čo umožňuje vlastníkom voľbu formy diaľkového odpočtu, a že by sa to vlastne mohlo chápať ako:

- odpočet s rádiovým dátovým zberom
- alebo odpočet pomocou dátového kábla
- alebo samoodpočet a následné zhlásenie napríklad pomocou stránky [www.samoodpocet.sk](http://www.samoodpocet.sk)

V prípade pochybností o správnosti transpozície odporučil členom OZ, aby sa obrátili na úrad vlády SR, odbor aproximácie práva, ktorý sa zaoberá transpozíciou smerníc EÚ do slovenských zákonov.

Členovia OZ sa pozastavili nad tým, prečo by sa mala dokazovať neefektívnosť, prečo by to nemalo byť naopak, že by sa mala preukázať efektívnosť diaľkového odpočtu. Preto sa opýtali, či má ministerstvo analýzu efektívnosti určených meradiel a PRVN, špeciálne efektívnosť diaľkového odpočtu.

Zamestnanci MH SR odporučili obrátiť sa na Európsku úniu, ktorá by mala mať takú analýzu, keď tieto veci zavádza, pričom nezisťovali či EÚ, Európska komisia riešila také analýzy. Na MH SR majú povinnosť transponovať a robia to najlepšie ako vedia. Ďalej vyjadrili presvedčenie, že energetická efektívnosť sa nejako dokázať dá, a na Ministerstve spravodlivosti SR určite majú zoznam znalcov pre danú oblasť.

Doplnené do zápisnice – Podľa zamestnancov MH SR diaľkový odpočet znižuje zaťaženie vlastníkov hlavne s osobnou prítomnosťou pri odpočte, čo sa nedá vykonať na 100%, v dôsledku čoho je potrebné rozdiel v spotrebách počas odpočtu rozpočítavať na všetkých vlastníkov. Z uvedeného dôvodu to negatívne vplyva na spotrebiteľov.

Ohľadom vyjadrenia členov OZ, že potrebujú právne záväzné vyjadrenie štátnych orgánov

zohľadňujúce uvedené argumenty kvôli tomu, že správcovia bytových domov v dostatočnej miere nezohľadňujú záujmy vlastníkov bytov, zamestnanci MH SR sa vyjadrili v tom zmysle, že jednou z možností je vymeniť takého správcu v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z., ktorý je v legislatívnej pôsobnosti ministerstva financií.

Na stretnutí pán Petrus spomínal len zákon č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike a nedostali sme sa k zákonu č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti, kde sú spomínané PRVN, určené meradlá, diaľkové odpočty a povinnosti a termíny s tým súvisiace.

## Ad. 2: odpočet raz mesačne

Členovia OZ sa opýtali, či je možné v zákone 657/2004, ktorý v § 18 stanovuje mesačné odpočty určených meradiel, doplniť vetu, že maximálna frekvencia odpočtov je 1x týždenne.

Túto požiadavku zamestnanci MH SR kategoricky odmietli, pretože by bola nad rámec európskej smernice 2012/27/EU, kde je v prílohe VIIA stanovený odpočet pre meradlá a PRVN "aspoň raz mesačne"

Členovia OZ vzhľadom na prílišnú častosť vysielaných dát zariadení s diaľkovým odpočtom, najmä tých s rádiovými modulmi namietali, že sú rizikové **z hľadiska informačnej a komunikačnej bezpečnosti**, kvôli možnému odchyту a manipulácii prenášaných dát. Na otázku, či majú analýzu dopadov (impact analysis) uvedených rizík, zamestnanci MH SR odporučili členom OZ, aby sa obrátili na **Úrad pre kybernetickú bezpečnosť**.

Členovia OZ vzhľadom na prílišnú častosť vysielaných dát zariadení s diaľkovým odpočtom, najmä tých s rádiovými modulmi namietali, že **predstavujú zdravotné riziko**. Na otázku či majú analýzu dopadov (impact analysis) zdravotných rizík, zamestnanci MH SR sa vyjadrili, že túto problematiku nemajú v kompetencii a kompetentným orgánom je **Ministerstvo zdravotníctva SR**. Doplnené do zápisnice: MZ SR vydalo Vyhlášku Ministerstva Zdravotníctva SR č. 534/2007 Z.z. o podrobnostiach a požiadavkách na zdroje elektromagnetického žiarenia a na limity expozície obyvateľov.

Pán Petrus spomínal, že na konci vyhlášky 503/2022 je odkaz na normu STN 834 (Pozn. Taký odkaz sme v uvedenej vyhláške nenašli), ktorú vydal Úrad pre normalizáciu a metrológiu k meračom. Odporučil členom OZ, aby tieto námietky ohľadom častosti vysielaných dát vyrokovali s uvedeným úradom.

Pán Petrus spomínal § 18 ods. 4 zákona č. 657/2004 , ktorý umožňuje vlastníkom vybrať si na rozpočítavanie tepla určené meradlo, PRVN, alebo iný alternatívny spôsob. S týmto súhlasíme s jednou výhradou - ak si vlastník vyberie určené meradlo alebo PRVN, je nútený vybrať také, ktoré umožňuje diaľkový odpočet.

Na otázku členov OZ, či podľa zamestnancov MH SR bude od 1. 1. 2027 pre meradlá a PRVN povinný diaľkový odpočet, zamestnanci MH SR sa vyjadrili, že áno, pretože to vychádza zo smernice EÚ. K tomu členovia OZ vyslovili námietku, že podľa čl. 9c ods. 2 smernice 2012/27 to smernica neprikazuje bezpodmienčne, pretože ak členský štát preukáže nákladovú neefektívnosť diaľkového

odpočtu, tak taká povinnosť nebude platná.

Na otázku kde je uvedený čl. 9c transponovaný, p. Petrus odpovedal, že v § 18 ods. 4 zákona č. 657/2014 Z.z. a povinnosť diaľkového odpočtu od 1. 1. 2027 je transponovaná v § 38ae ods. 5 toho istého zákona. Členovia OZ namietali, že to tam transponované nie je v tom znení ako je to uvedené v európskej smernici. Zamestnanci MH SR nestihli odpovedať, vyhradený čas bol jedna hodina.

### Ad. 3: ochrana vlastníkov v pozícii spotrebiteľov

Bohužiaľ sme stihli prejednať len prvé dva body, k tretiemu sme sa nedostali.

Zamestnanci MH SR sa vyjadrili, že nemajú informácie o zdravotnej škodlivosti meradiel a PRVN s rádiovými modulmi, nie sú im známe dôkazy. Z časových dôvodov členovia OZ nestihli odprezentovať pripravený materiál k uvedenej téme (Pozn. Zhrnutie posudku Elektromagnetická nezávadnosť rádiových systémů Techem...),

(doplnené po stretnutí - ochranu spotrebiteľa na MH SR zastrešuje Sekcia ochrany spotrebiteľa a trhového dohľadu, Mlynské nivy 44/a, AB V., 2. poschodie a nie Sekcia energetiky)

## Príloha 1 - dve európske smernice, obe sú "In Force"

Európska smernica [2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti](#) (aktuálna verzia zo 4. mája 2023)

### Článok 9c - Požiadavka diaľkového odpočtu

1. Na účely článkov 9a a 9b umožňujú meradlá a PRVN nainštalované po 25. októbri 2020 diaľkový odpočet. Podmienky technickej uskutočniteľnosti a nákladovej efektívnosti stanovené v článku 9b ods. 1 sa naďalej uplatňujú.

2. Meradlá a PRVN, ktoré neumožňujú diaľkový odpočet, ale sú už nainštalované, sa **do 1. januára 2027 vybaví funkciou diaľkového odpočtu** alebo sa vymenia za zariadenia umožňujúce diaľkový odpočet **s výnimkou prípadov, keď daný členský štát preukáže, že to nie je nákladovo efektívne.**

Európska smernica [2023/1791/EÚ o energetickej efektívnosti](#) (aktuálna verzia z 13. septembra 2023)

### Článok 16 - Požiadavka diaľkového odpočtu

1. Na účely článkov 14 a 15 umožňujú novo nainštalované meradlá a pomerové rozdeľovače vykurovacích nákladov diaľkový odpočet. Uplatňujú sa podmienky technickej uskutočniteľnosti a nákladovej efektívnosti stanovené v článku 15 ods. 1.

2. Meradlá a PRVN, ktoré neumožňujú diaľkový odpočet, ale sú už nainštalované, sa **do 1. januára 2027 vybaví funkciou diaľkového odpočtu** alebo sa vymenia za zariadenia umožňujúce diaľkový odpočet **s výnimkou prípadov, keď daný členský štát preukáže, že to nie je nákladovo efektívne.**

## Príloha 2 - transpozícia do slovenskej legislatívy

Článok 9c európskej smernice (resp. článok 16) bol transponovaný do dvoch slovenských zákonov:

- [Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike](#) (týka sa len určených meradiel)

§ 17 (4) Koncový odberateľ, ... sú povinní

b) zabezpečiť obstaranie, zapojenie, udržiavanie a overovanie **určených meradiel s dial'kovým odpočtom** na meranie množstva teplej vody spotrebovanej konečným spotrebiteľom v súlade s osobitným predpisom;<sup>2)</sup> to neplatí, **ak vlastník budovy preukáže, že inštalácia funkcie dial'kového odpočtu nie je nákladovo primeraná alebo technicky možná,**

§ 38ae Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. decembra 2022

(5) Koncový odberateľ, ktorý rozpočítava množstvo tepla dodané **v teplej vode** konečnému spotrebiteľovi, a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa [§ 1 ods. 3 písm. c\)](#), sú povinní zabezpečiť, aby **určené meradlo bolo vybavené funkciou dial'kového odpočtu podľa § 17 ods. 4 písm. b) do 1. januára 2027.**

- [Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti](#) (týka sa určených meradiel a PRVN)

§ 11 Spotreba energie v budovách

(10) Koncový odberateľ, ktorý rozpočítava množstvo dodaného tepla konečnému spotrebiteľovi, a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa osobitného predpisu<sup>70)</sup> a ktorá dodáva teplo pre budovu s celkovou podlahovou plochou väčšou ako 500 m<sup>2</sup> s ústredným teplovodným vykurovaním, sú povinní zabezpečiť, aby **určené meradlo a PRVN boli vybavené funkciou dial'kového odpočtu; to neplatí, ak vlastník budovy preukáže, že inštalácia funkcie dial'kového odpočtu nie je nákladovo primeraná alebo technicky možná.**

§ 32b Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2021

(3) Koncový odberateľ, ktorý rozpočítava množstvo dodaného tepla konečnému spotrebiteľovi a fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa osobitného predpisu<sup>70)</sup> sú povinní zabezpečiť, aby **určené meradlo a PRVN boli vybavené funkciou dial'kového odpočtu podľa § 11 ods. 10 v znení účinnom od 1. januára 2021 do 1. januára 2027.**

**#SmartMeters #USA #California #Winning #2012**

HEALTH — Plaintiff claimed negative health effects after smart meter was installed ([Legal Documents](#)).

The judge ordered the Utilities company pay for health damages or remove the meter! ([Settlement Documents](#))

**#SmartMeters #USA #Hawaii #Winning #2012**

Privacy, Constitutional Violations, Security Risks – Adam Asquith filed for a Federal Injunction against the instillation of smart meters ([Court Filing Documents](#)) [News Story](#).

The Utilities Company offered a settlement ([Settlement Document](#)) and agreed NOT to install a smart meter on the plaintiff's property. ([News report](#))

**#SmartMeters #USA #Hawaii #Winning #2012**

DISCRIMINATION – Mark Naea, a neighbor of Adam Asquith (who won his case against smart meters) filed a formal complaint ([Legal Document](#)) that he should not have to pay the court fees and file a separate case to get the opt-out option that was court awarded to his neighbor.

The Public Utilities Commission ordered ([Legal Document](#)) Kauai Island Utility Cooperative(KIUC) to address his complaint.

**#SmartMeters #USA #Maine #Winning #2012**

HEALTH, SAFETY, PRIVACY, PROPERTY RIGHTS, CONSTITUTIONAL VIOLATION, DISCRIMINATION — A legal complaint objecting to multiple aspects of smart meters. [Overview](#)  
The court ruled that the Utilities company DID NOT adequately address health and safety concerns and now must do so. [Bangor Daily News](#)

**#SmartMeters #USA #Portland #Winning #2012**

HEALTH, CONSTITUTIONAL PRIVACY, SAFETY — Complaint that the PUC (Public Utilities Commission) did not address safety, Constitutional Privacy and health concerns. ([New Story on Outcome](#))

The Supreme Judicial Court findings are that they did not properly address these problems (health and safety) and MUST do so. The Court not agree the Privacy concerns were not addressed.

**#SmartMeters #Canada #Winning #2013**

On July 18, 2013, Bill Bennett, Minister of Energy and Mines for the BC Provincial Liberals, made the following statement by way of press release announcing BC Hydro's "Meter Choices Program":  
*"As we have said, nobody will be forced to take a smart meter. I believe that this is a fair and reasonable solution for all British Columbians".*

[https://emrabc.ca/wp-content/uploads/2015/10/Lawsuit\\_Against\\_BC\\_Hydro\\_Proceeding.pdf](https://emrabc.ca/wp-content/uploads/2015/10/Lawsuit_Against_BC_Hydro_Proceeding.pdf)

**#SmartMeters #France #Winning #2017**

EHS recognised as a disability. The Court of First Instance orders ENEDIS in summary proceedings not to install a RF Linky smartmeter. In a decision handed down in 2017, the interim relief judge of the Court: Tribunal de Grande Instance has just forbidden SA ENEDIS to install a "Linky" meter in the home of a residents of who refused to install this smartmeter.

[http://www.next-up.org/pdf/TGI\\_Grenoble\\_Ordonnance\\_Refere\\_EHS\\_Contre\\_Installation\\_Linky\\_ENEDIS\\_20\\_09\\_2017.pdf](http://www.next-up.org/pdf/TGI_Grenoble_Ordonnance_Refere_EHS_Contre_Installation_Linky_ENEDIS_20_09_2017.pdf)

### **#SmartMeters #France #Winning #2019**

Following a court ruling, 13 electrosensitive Linky anti-meter users will benefit from the installation of a filter to protect them from electromagnetic waves. The Tribunal de Grand Instance de Bordeaux has ruled in favor of 13 of the 206 plaintiffs who took legal action against the installation of this electricity meter created by Enedis.

<https://www.femmeactuelle.fr/sante/news-sante/compteur-linky-la-justice-donne-raison-a-13-plaignants-electrosensibles-2077743>

### **#SmartMeters #France #Winning #2023**

A man who claimed to be suffering from headaches due to his Linky meter has won a court battle to have it removed. Joseph Cascina from Saint-André-le-Puy (Loire) reported hearing a “constant whistling” in his head after its installation.

[einarflydal.com/2025/03/17/franske-medier-melder-domstol-palegger-fjerning-av-hele-ams-maleren/](http://einarflydal.com/2025/03/17/franske-medier-melder-domstol-palegger-fjerning-av-hele-ams-maleren/)

### **#SmartMeters #Belgium #Flanders #Winning #2021**

A number of people from VEHS Flanders and Beperk de Straling filed an appeal with the Constitutional Court to annul the mandatory installation of the wireless smart meter for electricity and gas. Constitutional Court keeps the installation of the wireless smart meter for electricity and gas mandatory but recognizes the right to a wired smart meter. In order to protect themselves from electromagnetic radiation, the Constitutional Court stated that any grid user can opt for wired communication instead of wireless communication.

[vehs.be/beroep-tegen-verplichte-draadloze-digitale-meter-ingediend/](http://vehs.be/beroep-tegen-verplichte-draadloze-digitale-meter-ingediend/)  
[vehs.be/grondwettelijk-hof-erkent-recht-op-een-bekabelde-digitale-meter/](http://vehs.be/grondwettelijk-hof-erkent-recht-op-een-bekabelde-digitale-meter/)

### **#SmartMeters #Belgium #Flanders #Winning #2022**

Third appeal against mandatory smart meters for electricity and gas: Appeal on the non-binding installation of electronic meter without communication device. In the Energy Decree there was provided that an electronic meter without communication device could be installed when asked by the grid user, but the grid operator did not want to install this kind of meter. The Constitutional Court decided that the grid operator has the obligation to install this kind of meter on request of the grid user. Despite this, grid operator still refuses to install such meter.

<https://vehs.be/derde-beroep-tegen-verplichte-digitale-meter/>

### **#SmartMeters #Belgium #Flanders #Winning #2023**

Appeal against wireless water meter. The court stated that the decree does not stipulate that the digital water meter should only communicate wirelessly and that, once wired meters are available, the Flemish government should provide the right to opt for a wired digital meter.

<https://vehs.be/beroep-tegen-draadloze-digitale-watermeter/>

### **#SmartMeters #Belgium #Flanders #InProcess #2025**

A persistent refuser of a digital meter has been summoned and will therefore have to appear in court. The grid operator continues to pressure people to accept a wireless smart meter.

<https://vehs.be/zwicht-niet-voor-de-digitale-meter/>

#### Príloha 4 - uznesenie Najvyššieho súdu

Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. **1Vcdo/5/2019** pravidlá na ochranu spotrebiteľa sa uplatnia aj na zmluvy o výkone správy podľa § 8a zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov uzavreté medzi správcovskou spoločnosťou a vlastníkmi bytov a nebytových priestorov, ktorí sú fyzické a právnické osoby.